

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง หลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์สำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ เป็น การหาคำตอบให้กับวัตถุประสงค์การวิจัยที่ตั้งไว้ คือ เพื่อหาหลักการในการจัดแบ่งประเภท กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ เพื่อนำมาหาหลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์สำหรับกวีนิพนธ์ไทย สมัยใหม่แต่ละประเภทต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยศึกษาและรวบรวมข้อมูล แนวคิดและทฤษฎีจากแหล่งข้อมูล ต่างๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัย โดยกำหนดกำหนดหัวข้อในการหาข้อมูล ดังนี้

- ข้อมูลเกี่ยวกับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่
- หลักการในการจัดแบ่งประเภทกวีนิพนธ์
- แนวคิด ทฤษฎี และองค์ประกอบทางเรขศิลป์

หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงทำแบบสอบถามเพื่อหาคำตอบให้กับการวิจัย โดยแบ่งแบบสอบถาม เป็นสองชุด คือ

1.แบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณกรรม 5 ท่าน เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับ หลักการที่เหมาะสมในการจัดประเภทกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่

2.แบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ 5 ท่าน เพื่อหาองค์ประกอบทาง เรขศิลป์ที่เหมาะสมกับการออกแบบกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ในแต่ละประเภท โดยหลักการและ องค์ประกอบทางเรขศิลป์ที่ต้องการหา 5 เรื่อง คือ

- 1.เทคนิควิธีคิดแบบกลไกที่ใช้ออกแบบ
2. ตัวอักษรพาดหัว
3. ตัวอักษรเนื้อความ
4. ภาพประกอบ
5. ภาพถ่าย

ส่วนในเรื่องของโครงสื่อนั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์หรือออกมาด้วยตนเองโดยใช้การดึงโครงสื่อนี้ได้มาจากภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดทั้ง 5 ภาพของแต่ละแนวคิด เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่าภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดนั้น สามารถมองเห็นโครงสื่อนี้เป็นรูปธรรมอยู่แล้ว และสามารถสื่อสารบุคลิกภาพของแนวคิดผ่านโครงสื่อนี้ได้อย่างชัดเจน

บรรลุตฤตประสงคของการวิจัย คือ

1. ทราบถึงหลักการในการจัดแบ่งประเภทของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ ซึ่งจะกล่าวดังนี้ ทฤษฎีและหลักการที่เหมาะสมกับการจัดประเภทกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ คือ ทฤษฎีแนวคิดทางวรรณกรรม ซึ่งจัดแบ่งประเภทกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ออกเป็น 7 แนวคิด คือ แนวคิดอุดมคตินิยม แนวคิดจินตนิยม แนวคิดธรรมชาตินิยม แนวคิดสังคมนิยม แนวคิดสัญลักษณ์นิยม แนวคิดสังคมนิยม และแนวคิดอัตถิภาวะนิยม

2. ทราบถึงบุคลิกภาพของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภท โดยผู้วิจัยได้บุคลิกภาพของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่มาจากการเปรียบเทียบคำนิยามและแนวความคิดที่สอดคล้องกันระหว่างแนวคิดทางทัศนศิลป์และแนวคิดทางวรรณกรรมมาเป็นบุคลิกภาพ ทำให้ได้บุคลิกภาพของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่เป็น 7 บุคลิกภาพ คือ บุคลิกภาพแบบอุดมคตินิยม บุคลิกภาพแบบจินตนิยม บุคลิกภาพแบบธรรมชาตินิยมบุคลิกภาพแบบสังคมนิยม บุคลิกภาพแบบสัญลักษณ์นิยม บุคลิกภาพแบบสังคมนิยม บุคลิกภาพแบบอัตถิภาวะนิยม และผู้วิจัยจึงได้เลือกรูปผลงานศิลปะจำนวน 5 ภาพ มาเป็นตัวแทนเพื่อสื่อสารถึงบุคลิกภาพของแต่ละแนวคิด โดยสรุปดังนี้

2.1 แนวคิดแบบอุดมคตินิยม ใช้ภาพ

- ลีโอนาโด ดา วินชี, *โมนาลิซ่า*, ค.ศ.1503-5.
- มิเกลันเจโล, *กำเนิดของอดัม*, ค.ศ.1508-1512.
- ราฟาเอล, *แม่พระแห่งทุ่งหญ้า*, ค.ศ.1505.
- ทิเทียน, *วินัสแห่งเออร์บีโน*, ค.ศ.1538.
- ซานโตร บอตติเชลลี, *กำเนิดวินัส*, ค.ศ.1482.

2.2 แนวคิดแบบจินตนิยม ใช้ภาพ

- เอชชอน เดอลากัวร์ซ, *อิสภานำประชาชน*, ค.ศ.1830.
- ฟรานซิสโก โกยา, *3 พฤษภาคม 2351*, ค.ศ.1814.
- แคลสเปอร์ เดวิด ฟรีดริช, *ป่าไม้ไผ่*, ค.ศ.1810.
- วิลเลียม เบลค, *วันแห่งอดีต*, ค.ศ.1794.

- ธีโอดอร์ เจรีโคตต์, *การอับปางของเรือแมดูซา*, ค.ศ.1819.

2.3 แนวคิดแบบธรรมชาตินิยม ใช้ภาพ

- วิลเลียม บลิส บาคเกอร์, *ซ่อนแอบในกองหญ้า*, ค.ศ.1881.
- อีวาน อิวาโนวิช ชิสคิน, *ต้นไทรฟ*, ค.ศ.1898.
- ทอมัส เอียคินส์, *คลินิกแอ็กนิว*, ค.ศ.1889.
- อีมิล พร็องง์น, *การสนทนาเกี่ยวกับการเมือง*, ค.ศ.1889.
- ทอมัส พอลลอค แอนซ์ท์ส, *ช่างเหล็ก*, ค.ศ.1880.

2.4 แนวคิดแบบสัจนิยม ใช้ภาพ

- กุสตาฟ คัวร์เบตต์, *คนย้อยหิน*, ค.ศ.1849.
- ฌอง ฟรังซัวส์ มิลล์เอท์, *คนเก็บข้าวตก*, ค.ศ.1857.
- โอลิเวอ โดมิเย, *รถชั้นสาม*, ค.ศ.1862.
- วินสโลว์ โฮเมอร์, *ผู้มีประสบการณ์ในทุ่งนาผืนใหม่*, ค.ศ.1865.
- วิลเฮล์ม ไลป์, *ผู้หญิงสามคนในโบสถ์*, ค.ศ.1882.

2.5 แนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม ใช้ภาพ

- ออด็อง เรอดง, *ยักษ์ไซโคลอปส์*, ค.ศ.1914.
- ปูวีส เดอ ซาวาน, *ความฝัน*, ค.ศ.1883.
- พอล โกแกง, *การต่อสู้ของจาคอปส์กับนางฟ้า*, ค.ศ.1888.
- อองรี รูโซ, *ยิปซีหลับ*, ค.ศ.1897.
- กุสตาฟ มอโร, *การปรากฏตัวของผี*, ค.ศ.1876.

2.6 แนวคิดแบบสังคมนิยม ใช้ภาพ

- จอร์จ กรอสส์, *สุริยุปราคา*, ค.ศ.1926.
- วิลเลียม กอร์ปเปอร์, *วุฒิสภา*, ค.ศ.1935.
- ไอแซก โซเยอร์, *สำนักงานจัดหางาน*, ค.ศ.1937.
- ฟิลิป อีเวอร์กูต, *ความหายนะของเหมืองแร่*, ค.ศ.1933/37.
- ออตโต ดิกซ์, *แพลนเดอริส*, ค.ศ.1934-36.

2.7 แนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม ใช้ภาพ

- ฌ็อง โฟตริเยร์, *ตัวประกัน*, ค.ศ.1945.
- บาร์ม แวน เวลเดอ, *เอ็มพี 362*, ค.ศ.1980.
- ลูเซียน ฟรอยด์, *ประโยชน์ของการนอนหลับ*, ค.ศ.1995.
- ฟรานซิส เบคอน, *การเคลื่อนไหวของรูปร่าง*, ค.ศ.1976.
- ฟรานซิส กร็อบเบอร์, *งาน*, ค.ศ.1944.

3. ทราบถึงหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภท ดังตารางสรุป ต่อไปนี้

ตารางที่ 41 ตารางสรุปหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดแบบอุดมคตินิยม

เทคนิควิธีคิดแบบกลไก	ตัวอักษร	ภาพประกอบ	ภาพถ่าย	โครงสี
แบบการแทนค่า แบบการแทนที่	พาดหัว - ทีเอช จักรเพชร เนื้อความ - อีเอช ทมมไลท์	แบบปะติด	แบบสมมาตร	

				
--	--	--	--	---

ตารางที่ 42 ตารางสรุปหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของ
กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดแบบจินตนิยม

เทคนิควิธีคิด แบบกลไก	ตัวอักษร	ภาพประกอบ	ภาพถ่าย	โครงสี
แบบการเพิ่ม	พาดหัว - ดินแดน เนื้อความ - พีเอสแอล ดิสเพลย์	แบบระบายสี แบบคอมพิวเตอร์	แบบ ไฮคีย์ และโลว์คีย์ แบบ การใช้สี	

ตารางที่ 43 ตารางสรุปหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของ
กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดแบบธรรมชาตินิยม

เทคนิควิธีคิดแบบ กลไก	ตัวอักษร	ภาพประกอบ	ภาพถ่าย	โครงสี
<p>แบบ สภาวะคุณลักษณะ</p> <p>แบบการเลียนแบบ อย่างสมจริง</p>	<p>พาดหัว</p> <p>- โลมา</p> <p>เนื้อความ</p> <p>- ตี๋ ฟองน้ำ</p>	<p>แบบแอร์บรัช</p>	<p>แบบเก็บ</p> <p>รายละเอียด</p>	

ตารางที่ 44 ตารางสรุปหลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์ที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของ
กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดแบบสังคมนิยม

เทคนิควิธีคิดแบบ กลไก	ตัวอักษร	ภาพประกอบ	ภาพถ่าย	โครงสี
<p>แบบการเขียนแบบ อย่างสมจริง</p> <p>แบบเป็นไปตาม ตัวอักษร</p>	<p>พาดหัว</p> <p>- ดีปี เฮอร์ว็ธ</p> <p>เนื้อความ</p> <p>- เอสฮาร์ ฟ่าใหม่</p>	<p>แบบ</p> <p>จากแม่พิมพ์</p>	<p>แบบเก็บ</p> <p>รายละเอียด</p>	

ตารางที่ 45 ตารางสรุปหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของ
กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม

เทคนิควิธีคิด แบบกลไก	ตัวอักษร	ภาพประกอบ	ภาพถ่าย	โครงสี
<p>แบบการแทนค่า</p> <p>แบบ ความกำกวม ของภาษาภาพ</p>	<p>พาดหัว</p> <p>- พีเอสแอล ดิสเพลย์</p> <p>เนื้อความ</p> <p>- ฟ้อนเล็บ</p>	<p>แบบปะติด</p> <p>แบบคอมพิวเตอร์</p>	<p>แบบตัดให้งอ</p> <p>แบบการใช้สี</p>	

ตารางที่ 46 ตารางสรุปหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของ
กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดแบบสังคมนิยม

เทคนิควิธีคิดแบบ กลไก	ตัวอักษร	ภาพประกอบ	ภาพถ่าย	โครงสี
<p>แบบผู้ดูมีส่วนร่วม</p> <p>แบบการปฏิเสธ</p>	<p>พาดหัว</p> <p>- ดินแดน</p> <p>เนื้อความ</p> <p>- ดีบี ไชดา</p>	<p>แบบปะติด</p>	<p>แบบการใช้สี</p>	

ตารางที่ 47 ตารางสรุปหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของ
กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม

เทคนิควิธีคิดแบบ กลไก	ตัวอักษร	ภาพประกอบ	ภาพถ่าย	โคลงสี่
<p>แบบการปฏิเสธ</p>	<p>พาดหัว</p> <ul style="list-style-type: none"> - พีเอสแอล ดิสเพลย์ <p>เนื้อความ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฟ้อนเล็บ 	<p>แบบลายเส้น</p>	<p>แบบไฮคีย์ และโลว์คีย์</p> <p>แบบพื้นผิว</p>	

4. เป็นข้อมูลอ้างอิงให้กับนักออกแบบสำหรับออกแบบผลงานที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับ กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ได้ ผู้วิจัยได้ทดสอบผลวิจัยที่ได้โดยทดลองเป็นนักออกแบบที่ได้รับโจทย์ให้ ออกแบบหนังสือกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ ซึ่งผู้วิจัยเลือกกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ 3 เล่มมาพิสูจน์ ผลวิจัย ดังนี้

- 4.1 หนังสือกวีนิพนธ์ เพลงพิณ ของสุธีร์ พุ่มกุมาร
- 4.2 หนังสือกวีนิพนธ์ กอปร ของอุเทน มหามิตร
- 4.3 หนังสือกวีนิพนธ์ ในท้องปลาวาฬ ของมุหัมหมัดฮาริส กาเฮียม

ผู้วิจัยใช้กระบวนการในการออกแบบเพื่อทดลองพิสูจน์ผลการวิจัย โดยการสอบถามถึง ประเภทของแนวคิดของกวีนิพนธ์เล่มนั้นๆ จากกวีผู้แต่งโดยตรง แล้วจึงนำประเภทของแนวคิดนั้น มาใช้หลักการและองค์ประกอบที่ตรงกับแนวคิดดังกล่าวที่ได้จากผลของการวิจัยมาดำเนินการ ออกแบบ ซึ่งผลการออกแบบทำให้ทราบว่าผลการวิจัยนี้สามารถนำไปเป็นข้อมูลอ้างอิงให้กับ นักออกแบบสำหรับออกแบบกวีนิพนธ์สมัยใหม่ตามแนวคิดแต่ละประเภทได้

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลของการวิจัย ทำให้พบว่าในหนังสือกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละเล่มนั้น มี แนวคิดทางวรรณกรรมหลายแนวคิดอยู่ในหนังสือเล่มเดียว ในการออกแบบนั้นวิธีการหนึ่งคืออาจ ใช้วิธีการให้กวีผู้แต่งเป็นผู้ตัดสินว่าหนังสือกวีนิพนธ์ของตนจะเหมาะสมกับแนวคิดทางวรรณกรรม ประเภทใด เพื่อนำไปใช้ออกแบบทางเรขศิลป์
2. การประยุกต์ใช้หลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์เพื่อการออกแบบกวีนิพนธ์ไทย สมัยใหม่ในงานวิจัยฉบับนี้ เป็นแนวทางให้กับนักออกแบบเรขศิลป์ใช้เป็นหลักพิจารณาหลักหนึ่ง เท่านั้น อย่างไรก็ตามในการออกแบบหนังสือกวีนิพนธ์ยังต้องอาศัยการอ่านและตีความเพื่อการ สร้างสรรค์ของนักออกแบบเองเป็นส่วนสำคัญ แต่เนื่องจากการวิจัยเกี่ยวกับการออกแบบเรขศิลป์ สำหรับกวีนิพนธ์ไทยยังไม่มีให้เห็น ในการวิจัยฉบับนี้จึงคาดหวังเพียงว่าจะสามารถเป็นหมุดยึดตัว หนึ่งในการยึดอายุให้กับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ที่มีคุณค่า ได้สืบทอดยืนยาวต่อไป
3. ในปัจจุบันและในอนาคต ยังมีสื่อรูปแบบใหม่ๆ มากมาย ที่กวีนิพนธ์สมัยใหม่ควรจะ ประยุกต์ใช้ในการสื่อสารกับกลุ่มผู้สนใจกวีนิพนธ์ ซึ่งการออกแบบสื่อใหม่สำหรับกวีนิพนธ์ไทย สมัยใหม่นี้ ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นประเด็นที่ควรทำการศึกษาวิจัยต่อไป เพื่อให้การออกแบบกวีนิพนธ์ ไทยสมัยใหม่สามารถสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมายที่เปิดรับสื่อสมัยใหม่ในสังคมปัจจุบันได้อย่าง สอดคล้องกับยุคสมัยมากขึ้น ดังเช่นงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยพยายามทดลองนำการออกแบบสื่อ

ประเภทที่ดีเข้าไปในกรณีศึกษาของการวิจัยด้วย ถึงแม้จะเป็นสื่อที่พบเห็นได้ทั่วไปในปัจจุบัน แต่ในหนังสือกวีนิพนธ์ไทยยังไม่มีมีการแจกซีตี๋ร่วมไปกับหนังสือกวีนิพนธ์ด้วยเลย ซึ่งโดยปกติแล้ว กวีนิพนธ์เป็นการแสดงออกผ่านท่วงทำนอง และจังหวะของเสียง ดังจะเห็นได้จากการจัดการแสดง กวีนิพนธ์แสดงสด (Performance Poetry) ที่จัดให้กวีอ่านกวีนิพนธ์ประกอบการแสดงของตนเองบนเวทีให้กับผู้สนใจในกวีนิพนธ์รับชมและรับฟัง ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่าควรมีการแจกซีตี๋ไปพร้อมๆ กับหนังสือกวีนิพนธ์ด้วย เป็นความพยายามให้กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ก้าวไปพร้อมๆ กับผู้เสพกวีนิพนธ์ โดยอาศัยพลังของสื่อร่วมสมัย และอีกประการหนึ่งนักออกแบบเรขศิลป์เองก็มีหน้าที่ในการทำความเข้าใจกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ด้วย อย่างน้อยในประวัติศาสตร์ทางเรขศิลป์และประวัติศาสตร์ศิลปะ กวีนิพนธ์กับศิลปะและนักออกแบบต่างเดินทางไปพร้อมๆ กัน ดังจะเห็นได้จาก ผลงานศิลปะในลัทธิดาตา และเซอร์เรียลลิสม์ เป็นต้น

ผู้วิจัยเชื่อในคำว่าศิลปะสองทางให้แก่กัน ดังผลงานวิจัยที่เชื่อมโยงระหว่างกวีนิพนธ์ทัศนศิลป์ และเรขศิลป์ฉบับนี้ ผู้วิจัยมีความหวังว่าการออกแบบจะสองทางให้กับวรรณกรรมอันทรงคุณค่าแบบกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่บ้าง งานวิจัยฉบับนี้เป็นแสงนั้น แม้จะสว่างน้อยแต่ยังหวังจะส่องให้เห็นกวีนิพนธ์ไทยในอนาคต